

HITACHDUT OLEY EX-YUGOSLAVIA
THE EVENTOV ARCHIVES
G/O ZVI LOKER, 62 B. SHIMON ST.
JERUSALEM 92630 ISRAEL

Eto (Karlo) Levi

Uz članak
"Hapšenje 165
židovskih omladinaca"
u Omanutu br. 31

Ervin Laslo

Kada sam se 1945. g. vratila u Zagreb, dali su mi prijatelji par sličica na kojima su i moji dragi. Njihovi likovi ne bi izbljedili u mojoj duši da i nemam tih slika. Ipak ih volim. Drago mi je da se sve to sada objavljuje. Tako će bar donekle preživjeti uspomena na njih kad zadnji od nas ode. Bilo ih je puno s tog žalosnog popisa, ali imam samo Ervinovu i Etovu sliku.

Ervin Laslo doživio je 21 godinu. Studirao je građevinarstvo. Bio je dobar student, obrazovan i fin mladić - predobar za onaj strašni svijet. Možda bi se bio mogao spasiti da nije previše mislio o svojoj baki koja ga je odgojila. S njim je nestala još jedna grančica židovske budućnosti.

Porodica Levi sastojala se od oca liječnika, dva sina studenta medicine, Eta (Karlo) i Lea (Aurel) i kćeri Malke, moje kolegice iz razreda. Zadnju noć u Zagrebu provela sam kod njih. Tada sam ih zadnji put vidjela. Nitko nije preživio holokaust. Još upropaštenih nada židovskih i ljudske budućnosti.

Eto i Ervin su na onaj strašni način ubijeni u Jadovnu, a s njima i svi moji kolege iz razreda i svi moji prijatelji.

Da se nikada ne zaboravi!

Feja Frank

Zagreb, februara 1999.

Časopis "OMANUT"
na ruke g. B. Polića
Z a g r e b

Gospodine uredniče,
Članak o hapšenju 165 omladinaca, Židova, g.1941, koautora N. Lengel-Krizman i M. Sobolevskog, objavljen u Vašem časopisu br.31, XI-XII 98, privukao je moju posebnu pažnju iz više razloga. Prije svega, članak je pisan studiosno, na osnovu istraživanja arhivske građe, a time i vjerodostojan. Ali, ima i jednu drugu dimenziju, a to je da su navedena sva dostupna imena. Time je i human. To je jedan od rijetkih primjera gdje su žrtve ustaškog antisemitskog terora navedene pojedinačno, s imenom i prezimenom i svojim pojedinačnim sudbinama, a nisu samo puke brojke.
Nadalje, postoji još jedan razlog mog javljanja. Na tom je popisu nekoliko mojih školskih drugova. Međutim, na njemu nema trojice, koji su bili u istom razredu sa navedenima. To su: Zdenko Gostl, Bruno-Valger Tausk i Bruno Herzog. Iz činjenice da su nestali u isto vrijeme kao i ostali kolege - iako nemam nikakvih dokaza zak to - pretpostavljam da su i oni morali biti u toj grupi.
Odlučili ste se objaviti ove moje retke, možda se javi neko ko zna njihovu sudbinu i sudbinu njihovih familija.
Na kraju, još jedan tragičan detalj. Sestra jedne od žrtava - Miše Montilja /br. 99. popisa/, koja je preživjela NDH teror tako što je pobjegla u "fašističku" Italiju, ispričala mi je da se njen brat - imao je nepunih 18 godina - uspio javiti jednom dopisnicom, na kojoj je - kako se radi o sefardskoj familiji- dopisao na "ladino" jeziku: "Puno pozdrava od gladi i batina!"

Sa izrazom mog štovanja

Veljko Prčić
Veljko Prčić